

1.33 තුතනත්වය හා ලෝරන්ස්

තලින් ද සිල්වා

ගණීත අධ්‍යාපන අංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය, කැලණීය.

ABSTRACT

සාහිත්‍ය විද්‍යාව ආදී සියල්ල අවසානයේ දී මිනිසුන්ගේ නිරමාණ වෙයි. මිනිසුන් නිරමාණය කරන්නේ යම්කිසි කාල පරිච්ඡේදයක යම්කිසි සංස්කෘතියක ය. ඉතාලියේ ආරම්භ වූ බටහිර ප්‍රතිඵලය යැයි හැඳින්වෙන ස්ථිරාවලිය සේතුවෙන් බටහිර විද්‍යාව ද බටහිර සාහිත්‍යය ද අනෙක් කළා ශිල්ප ද නිරමාණය කෙරිණි. ඉතාලියේ ම බිජි වූ බාන්ටේ එක්තරා ආකාරයකින් මිවලාංඡලේ බාවිංචි ආදින්ගේ ප්‍රරෝගාමියා ලෙස සැලකිය හැකි ය. එසේ වුවත් බටහිර ප්‍රතිඵලයේ ආරම්භය පහළාස්වැනි සියවසේ නිරමාණය කෙරුණු විතු හා මූර්ති සමග බැඳී ඇතැයි සැලකෙයි.

බටහිර ප්‍රතිඵලය යනු බටහිර තුතනත්වයේ මුළු පියවර විය. බටහිර තුතනත්වය කතෝලික වින්තනයෙන් ප්‍රීක යුදෙව් ස්ථිස්තියානි වින්තනයට මාරුවීම සමග බැඳී ඇති බටහිර විද්‍යාව ද සාහිත්‍යය ද මේ වින්තන විජ්ලවයෙහි ප්‍රතිඵල විසින් නව වින්තනය කතෝලික වින්තනයෙන් වෙන් වූයේ ප්‍රධාන වශයෙන් ම වියුක්තිය, පොද්ගලිකත්වය ඉස්මතු වීම, ඉන්දිය පිනවීමට රැකුල්දීම සම්බන්ධයෙනි. කතෝලික වින්තනයෙහි සංයුත්තය, සාමූහිකත්වය හා ඉන්දිය පිනවීමට රැකුල් නොදීම වැළැගත් වෙයි.

බටහිර තුතනත්වය වර්ධනය වීමත් එහි කේත්දය ඉතාලියෙන් එංගලන්තයට මාරුවීමත් සමග බටහිර විද්‍යාව හා තාක්ෂණය පිමි ගණනකින් ඉදිරියට ගියේ ය. ප්‍රීක යුදෙව් ස්ථිස්තියානි වින්තනය තහවුරුවීමත් මිනිසුන් තම තමන්ගේ පොද්ගලිකත්වයන් ඉස්මතුකර ගැනීමත් මේ අවධියෙහි දක්නට හැකිවිය. ඉඩම් හෙවත් භුමිය සමග මිනිසාගේ තිබූ සම්බන්ධයන් පුද්ගල පුද්ගල සම්බන්ධයනුත් කැඩී ගියේ ය. එහෙත් ඒ සියල්ල සම්පූර්ණ වීමට සියවස් කිහිපයක් ගත විය. මේ යුගයේ බිජිවූ සාහිත්‍යයෙහි මේ සම්බන්ධකම් නැතිවීම නිරුපණය වෙයි.

එංගලන්තයේ පළමුවැනි එලිසබේන් යුගයෙහි සුවරිතවාදියා හෙවත් පියුරින් යන්නෙන් හඳුන්වනු ලැබුවේ පොතෙස්තන්ත ආගම හා සංස්කෘතිය නිසි ලෙස වර්ධනය නොවී යැයි ද පිළිගැනීමට ලක්නොවී යැයි ද යැයි සිතු අය වූහ. ඔවුන්ට අනුව එදා සමාජයේ පිළිගැනීමට ලක්වූයේ කතෝලික සංස්කෘතිය හා කතෝලික ආගමික ආකල්ප ය. ඔවුන්ට අවශ්‍ය වූයේ ඒ පිළිගැනීම නැතිකර පොතෙස්තන්ත ආගමට නිසි පිළිගැනීමක් ලබාදීම ය. එසේ කිරීම දියුණු කිරීමක් ලෙස සැලකීණි. දියුණුව යන්න බටහිර ස්ථිස්තියානි තුතනත්වයෙහි ආගම වූයේ පොතෙස්තන්ත ආගම බැවින් ඒ ප්‍රවනතාව එසේ ම විය යුතුව තිබුණි.

එහෙත් වික්ටෝරීය යුගය වන විට එංගලන්තයේ සංස්කෘතිය පොතෙස්තන්තවාදීන්ට අවශ්‍ය අන්දමට වර්ධනය නොවී තිබූණි. එයට හේතුව වූයේ වින්තන විජ්ලවයේ සංස්කෘතික සංරචකය වර්ධනය කරගැනීම සඳහා මතවාද නො තිබීම ය. එලෙස සමාජයේ තහවුරු වූ මතවාද නොතිබී හෙයින් එකල සුවරිතවාදීන් ලෙස හඳුන්වනු ලැබුවේ එවැනි මතවාද වර්ධනය කිරීමට විරුද්ධ වූවේ ය. එහෙත් මෙහි සුවරිතවාදියා යන්න යෙදුණේ එක්තරා ආකාරයකින් ගත්කළ නින්දාකාරී අර්ථයකිනි. සුවරිතවාදියා යන්නෙන් ගරහාවට ලක්වූ පුද්ගලයකු හැඳින්වීණි. සුවරිතවාදියා දන් සමාජයට ඉදිරියට යැමට ඉඩ නොදෙන්නෙක් විය.

වෙනත් වචනවලින් කිවහොත් වික්ටෝරීය සමාජයට, අදාළ සඳාවාර සංග්‍රහය කුමක් ද යන්න පිළිබඳ ව තිසි අවබෝධයක් නො තිබේ. ප්‍රසිද්ධියේ සම්මුතිය වූයේ සමස්තයක් ලෙස ඉන්දිය පිනවීමට එරහි වූ යම් කතෝලික සඳාවාරයකි. එහෙත් ඉන්දිය පිනවීමට එරහි වූ කතෝලික තහංචිවලට විරැද්ධිව යන, පෙළුද්ගැලිකත්වය ඉස්මතු කරන හ්‍රිස්තියානි සංස්කෘතියක් ද විය. එලස සම්මුතියට එරහිව, එහෙත් බටහිර හ්‍රිස්තියානි තුළනත්වයට අදාළව පැන නැගුණු සඳාවාරය සම්මුතිය බවට පත්කර ගැනීමේ අවශ්‍යතාව සමාජයට විය. ඩී.එච්. ලේරන්ස් මහතා වැන්නන්ට සිදුවූයේ මේ අවශ්‍යතාව මුදුන්පත් කරගැනීම සඳහා බුද්ධිමය නායකත්වය සැපයීම ය. ලේරන්ස් මහතා වැන්නවුන් අවසානයේ දී කර ඇත්තේ බටහිර තුළනත්වයට අවශ්‍ය සඳාවාරය ගොඩනැගීම සඳහා සාහිත්‍යය ඔස්සේ මතවාද සකස්කිරීම ය.